

ХАВАР

Ўзбекистон почта ва телекоммуникациялар агентлиги нашри

1992 йил мартдан чиқа бошлаган

2000 йил, 14 апрель, жума № 14 (397)

Сотувда нархи эркин

Тошкент халқаро электралоқа марказининг пойтахтимиздаги Юнусобод туманида ўрнатилган антеннаси. Т. ЛУТФУЛЛАЕВ олган сурат

ҚОНУН УСТУВОРЛИГИ МУҲИМ ОМИЛ

Қонун устувор бўлган жойда кўпгина муаммоларнинг ечими осонлашади. Мустақил юртимизда демократик жамият қуришга бел боғлаган эканмиз, ушбу масала доимий диққат-эътиборимизда бўлмоғи лозим. Мухбиримиз Ўзбекистон почта ва телекоммуникациялар агентлиги юридик-ҳуқуқий бўлими бошлиғи Маъруфжон ТОҶИБОВ билан суҳбатлашди.

— Агентлик тасарруфидаги корхоналарда қонун устуворлигининг ҳозирги аҳволи ва бу борадаги мавжуд муаммолар ҳақида гапириб берсангиз.

— Агентлик акциядорлик компаниялари, корхона, ташкилотлар ва муассасаларда Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Президенти Фармон ва фармойишларини, Вазирлар Маҳкамасининг қарор ва фармойишларини, шунингдек, агентлик буйруқлари, фармойишлари, турли хилдаги меъёрий ҳужжатлари бажарилишини таъминлашнинг асосий масъулияти шахсан корхонанинг биринчи раҳбари зиммасига юклатилган. Уз навбатда корхона раҳбари бу масъулиятнинг талаб даражасида, сифатли бажарилишини таъминлаш учун унга бевосита бўйсунувчи уринбосарлари, бўлим бошлиқлари, маслаҳатчиларига ушбу масъулиятни тегишли йўналишлар бўйича лавозимлик йуриқномасида кўрсатган ҳолда тақсимлайди. Айрим ҳолларда раҳбарлар бирон бир топшириқни уз вақтида ёки умуман бажарилмаганлиги учун айбони уринбосарлари ёки масъул ходимлари зиммасига ағдарилсади. Бу алоқатда уш раҳбарнинг узага талабчанлиги йўқлигини билдиради.

Агентлик тизимида бу масъулиятни корхона раҳбарлари томонидан бажарилишига

тўхталадиган бўлса, айрим ҳолатларни ҳисобга олмганда, аҳвол ёмон эмас. Бунинг боиси тизимда топшириқларни бажарилиш интизомига катта эътибор берилмаганлигидир.

— Агентлик тизимидаги корхоналарда қонун ва меъёрий ҳужжатларнинг бажарилиш аҳволи қандай? Раҳбар қонун ёки меъёрий ҳужжатни билмаслиги уни жавобгарликдан озод қиладими?

— Почта ва телекоммуникациялар тизимидаги корхона раҳбарларининг ҳуқуқий билими ва саводхонлигини қониқарли дейиш мумкин. Айни чоғда бу борада муаммолар ҳам йўқ эмас. Маълумки, телекоммуникация тармоғи хизмат кўрсатиш соҳалари ичида энг катта даромад келтирувчи тармоқдир. Шунга асосан даромади катта бўлган соҳадаги барча ишларни амалдаги қонунлар ва қонун ости ҳужжатлар доирасида олиб бориш мақсадга мувофиқдир. Жамоанинг пешона тери ҳисобига топилган даромаднинг раҳбарнинг қонунчи яхши билмаганлиги оқибатида бой бериб қўйиш ҳам ҳеч гап эмас. Бунинг учун раҳбарни жавобгарликдан ҳеч қим ҳеч қачон озод қилолмайди.

— Асосан қайси корхоналарда қонунбузарлик ҳоллари кўпроқ учрамоқда? Бунинг сабаблари нимада деб ўйлайсиз? Аҳволни яхшилаш бўйича қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Ҳар бир раҳбар бирон-бир ҳуж-

жати албатта шу масалага тегишли бўлган мутахассисларнинг қонуний ҳулосаларига таянган ҳолда имзолаши лозимдир.

Ўзбекистон Республикасининг «Ҳужжатли юритувчи субъектлар фаолиятининг шартномавий ҳуқуқий базаси тўғрисида»ги қонунининг 21-моддасига асосан ҳужжатли шартномалари юрист имзоэссиз қабул қилинмайди. Республикада белгиланган энг кам иш ҳақининг икки-юз бараваридан ортқ суммадаги ҳужжатли шартномаларига эса юридик хизмат ходимларининг эса ҳулосалари олинмиши шартдир. Шунингдек, Вазирлар Маҳкамасининг 1993 йилдаги қарорига асосан корхона ҳуқуқий ҳужжатлари қонунга мувофиқлиги тўғрисида юридик хизмат ходимининг имзоэси бўлмаса қабул қилинмайди деб белгилаб қўйилган. Бу талаблар агентлик тизимидаги барча корхоналарда бажариляпти деб бўлмайди. Битта мисол февраль ойида Агентлик юридик-ҳуқуқий бўлими томонидан корхоналардаги юристларнинг мавжудлиги ва уларга яратилган шароит таҳлил қилиб чиқилганда маълум бўлдики, юридик шахс мақомига эга бўлган корхоналарнинг деярли ярмида юристлар ёки шартнома асосида ишлаётган адвокатлар йўқ экан. Соҳада 70 нафар юрист (айрим корхоналарда 4 нафаргача) зимат кўрсатаётганлиги, улардан 34 таси корхонада штат ҳаёвдаги қиртилган ҳолда, 9 тасида уриндошда, 27 тасида шартнома асосида ва 9 та корхонада адвокатлик фирмалари томонидан хизмат кўрсатилаётганлиги маълум бўлди. Мавжуд юристлардан 65 таси олий маълумотли, қолганлари эса орта махсус таълимга эгадирлар.

Қоридаги аҳволни яхшилаш мақсадида агентликнинг жорий йил феврал ойида буйруғи чиқарилиб, (Давоми 2-бетда.)

БИРИНЧИ ЧОРАК ЯҚУНЛАНДИ

Ўзбекистон почта ва телекоммуникациялар агентлиги ҳайъатида биринчи чорак яқунлари кўриб чиқилди. Унда вилоятлар ва Қорақалпоғистон Республикаси алоқа корхоналари ва ташкилотларидан раҳбар ҳамда мутахассислар иштирок этишди.

Ҳайъат ййгилишида Ўзбекистон почта ва телекоммуникациялар агентлиги Бош директори Ф. С. Абдуллаев маъруза қилди. Маърузачи жорий йилнинг биринчи чорагида алоқа корхоналари ишини ривожлантириш ҳамда хизмат кўрсатиш сифатини ошириш мақсадида қатор ишлар амалга оширилганлигини айтиб ўтди. Биринчи чоракда 9,5 миллиард сўмлик алоқа хизмати кўрсатилди. Бир миллиард сўм миқдориди фойда олинди. Утган йилнинг шу даврига солиштирилганда

жунатмалар сони 27 фоизга, ёзма хат-хабарлар сони 15 фоизга, пул жунатмалари 3 фоизга, даврий нашрлар 9 фоизга, шаҳарлараро ва халқаро сузлашувлар 52 фоизга ўсди. Абонент телефон аппаратларнинг ўсиши 11,5 мингтани ташкил этди. Қарши — Термиз йуналишидаги радиорелели линиялар таъмирланиб, рақамли телекоммуникация ва телевидение каналлари очилди.

Япониянинг OECF ва Кореянинг EDCF кредитлари асосида телекоммуникация тармоқларини ривожлантириш ишлари давом эттирилди. Эксперт хизмати 131 фоизга бажарилди. 411 миллион долларлик алоқа жиҳозлари келтириш бўйича шартномалар

имзоланди. Ҳиссадорлик жамиятларида акциялар тарқатиш давом этмоқда. Дебитор қарздорлик анча камайди. Кредитор қарздорлик эса 467 миллион сўми ташкил этгани ачинарли ҳолдир. Соҳа ходимининг уртача иш ҳақи 18,5 минг сўми ташкил қилиши кўзда тутилмоқда, аммо почта ходимларининг иш ҳақи бундан икки баробар кам. Алоқа ўқув юртлари «Қадрлар тайёрлаш Миллий дастури»ни бажариш йўлида иш олиб боришяпти.

Ҳайъат ййгилишида асосий эътибор мавжуд хато ва камчиликларни бартараф этиш чора-тадбирларига қаратилди. Бу борада акциядорлик компаниялари раҳбарлари А. Ҳ. Жўрабоев, М. А. Холмуратов, К. Р. Раҳимов, Р. С. Қосимов аниқ тақлифлар билдиришди. Йул қўйилган хато ва камчиликларнинг сабаблари ҳамда уларни йўқотиш чора-тадбирлари ҳақида «Наманган Телеком», «Андижон Телеком», «Сурхондарё почтаси» ҳиссадорлик жамиятлари раҳбарлари гапиришди.

Ҳайъат ййгилишида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси мажмуи котибияти мудирининг уринбосари С. Абдураҳмонов қатнашди ва сузга чиқди.

А. КУДИНОВ

ЧЕТ ЭЛ ИНВЕСТИЦИЯЛАРИ ҲИСОБИДАН

Тошкент электротехника Алоқа институтида чет эл инвестицияларидан фойдаланиш йўлида тадбиркорлик билан иш олиб борилмоқда. Бунда институтнинг халқаро Темпус-ТА-СИС «Падител» лойиҳаси бўйича Бельгияда Антверпен олий мактаби ва Грециядаги Патрос университети билан яқин ҳамкорлиги ҳам қўл келди.

Қоридаги ўқув юртлари ёрдамида институт замонавий компьютер, нусха кўчирувчи аппарат, проекторлар ва бошқа техника воситаларига эга бўлди. Телекоммуникация соҳасига оид инглиз тилидаги талайгина адабиётлар ҳам олинди. Булардан олий ўқув юртида янги ташкил этилган ўқув марказини жиҳозлашда фойдаланилди.

Ҳинда институтнинг бир гуруҳ ўқитувчилари тажриба алмашиш ва янги технологиялар билан танишиш мақсадида Патрос университетига бўлдилар.

Ушбу ҳамкорлик тўғрисида институт олимларининг иккита илмий мақолалар тўплами Бельгияда нашрдан чиқди. Бельгиянинг «Ливанга» лойиҳаси бўйича институт яна бир грантга эга бўлди. Бу маблағ ҳисобидан олий ўқув юртининг аспирантлар кутубхонаси жиҳозланди.

А. АЛИЕВ

• Мерос

Сайф уз-Зафар НАВБАХОРИЙ

САХИЙ ЭР ВА БАХИЛ ХОТИН ҲАҚИДА ҲИКОЯТ

Ривоят қилишларича, бир қиз пайғамбар алайҳиссаломнинг олдиларига йиглаб келиб деди:

— Ё Расулulloх, ота-онам вафот қилди, уларнинг фироқида жуда хароб бўлдим, кечаси бир туш кўрибман, қиёмат-қойим бўлиб, аввалу охирги халқнинг ҳаммаси аросатда ҳозир бўлдилар. Хар томонда гавго ва тўполон, ҳаммаси қиёмат ваҳимасида турар эдилар. Мен уларнинг орасидан ота-онамни қидирар эдим, йўлим дўзах томонга тушди. Онамни кўрдим, дўзахда куяр эди. Икки қўлида икки бўлак латта, ўт қайси томондан келса, латтани ўша томонга қаратарди.

Ундан:
— Эй она, нима сабабдан бу балога гирифтор бўлдинг? — деб сўрадим.

Она деди:
— Эй қизим: бағоят бахил эдим, отангни ризоси билан

иш қилмасдим, тамоми умримда ушбу икки эски латтадан бошқа нарсани хайр қилмагандим, шунинг учун дўзахга мубтало бўлдим. Эй қизим, бағоят ташнаман, отангдан менга сув сўраб келгин!

— Отам қаерда? — деб сўрадим.

— Сахийлар қаторида, жаннатда, Аршнинг ёнида! — деди онам.

Шундан сўнг отамни қидириб, Аршнинг ёнидан топдим. Жаннатда Аршнинг ёнида туриб, халққа сув улашаётган экан. Ё Расулulloх, сизни кўрдим, ёронлар билан барча халойиққа сув берар эдингиз. Отамни бу иззату мартабада кўриб, унга дедим:

— Эй ота, Ҳақ субхонаху ва таоло сизни бу саодатга мушарраф этибди, онамни эса дўзахга гирифтор қилибди, энди бир пиёла сув беринг, онамга элтиб берай!

Отам деди:

— Ҳақ субхонаху ва таоло Кавсар сувини дўзахдаги одамларга харом қилган!

Мен дедим:
— Эй ота, агар бир пиёла сув бермасангиз, майли бир қатра бўлса ҳам беринг!

Отам бир қатра сувни қўлимга томизиб берди. Уни онамга элтиб:

— Эй она, оғзингни оч! — дедим.

Очди. Тезда оғзига куйдим. Шу онда бир фаришта ҳайбат билан:

— Ҳақ субхонаху ва таоло сенинг қўлингни қуритгай, негаки, дўзахийнинг оғзига Кавсар сувини куйдинг! — деди. Қўрқинч ичида уйғондим. Қарасам, икки қўлим қуриб, ишламай қолибди. Ё Расулulloх, бўлиб ўтган воқеани сизга арз қилдим.

Пайғамбар алайҳиссалом унинг ҳақиқа дуо қилдилар. Қўли аслига қайтди.

Ҳижратдан аввал, Мадинада кўп сонли безак касаллиги мавжуд эди. Бу касаллиқдан юзларча киши ўлар ёки каттик изтироб чекарди. Расули Акрам саллаллоху алайҳи васаллам Мадинага келганларида, шаҳар атрофидаги боткоқликни кўриб, бу касаллиқнинг сувли ва ифлос ердан келишини айтган эдилар. Шундан сўнг шу ердаги одамларга шахсан ўлари бошчилик қилиб, 30 минг хурмо дарахти кўчатини экирган эдилар.

оқватлар ва кўкатлардан энг;
8. Оқватларингиздан хурмони кам этманг;
9. Узум, хурмо ва зайтун Аллоҳга шукр этмок учун сизга сихат ва қувват беради;
10. Чарчаган вақтингизда ширинликлардан энг;
11. Синик косаларда оқват еманг, бундай идишда сув ҳам ичманг;
12. Оқватланаётганда доимо яхши кайфиятда бўлинг, ёлғиз оқват еманг;

ПАЙҒАМБАРИМИЗ ВА ЗАМОНАВИЙ ТИББИЁТ

Абу Баракатнинг китобида ёзилишича, «Бир касал чикқан жойда бўлсангиз бошқа бирор ёққа борманг, бошқа ерда касаллик бўлса, у ерга саёҳат қилманг», — дея буюриб, карантин усулини биринчи бўлиб тавсия этган жаноби Пайғамбаримиздир. Хамма касалликларда парҳезни қаттиқ бир шаклда тавсия этган ва «Ҳамма дъволарнинг боши буюди» — деган ҳам ул Зоти мубракдир.

Пайғамбаримиз Аллох берган умрни роҳатда, ҳузур ичида яшаш ва Аллох ризолигига эришмок учун куйидагиларга мутлоқ амал қилишимизни буюрадилар:

1. Доимо тоза оқватларни энг;
2. Жуда иссиқ ва жуда совук еманг;
3. Кўп чайнаб, секин энг;
4. Оқватдан олдин ва кейин қўлларингизни ювинг;
5. Доимо оқватдан иштаҳали бўлиб туринг, кўп еманг;
6. Оқват ейиш давомида кўп сув ичманг;
7. Қишда бироз кўпроқ ёлғи оқватлар, ёзда эса энгилроқ

13. Доимо оқватдан сўнг дуо ўқиб, шукр қилинг;
14. Хар ойда бир кун рўза тутинг, вужудингиз дам олсин;
15. Асал еб туринг, у минг дардга даводир.

Бундай маслаҳатлар жуда кўп. Расулulloхнинг тиббиёт соҳасидаги билими, кашфиёт ва тавсиялари, унинг юксак илоҳий даҳосини ва Ҳақ Пайғамбар бўлганини яна бир бор кўрсатиб турибди.

Қуръоннинг ҳеч бир ҳукми замонавий илмга тескари келмагани каби, Пайғамбаримиз (саллаллоху алайҳи васаллам)нинг бу борадаги ҳеч бир тавсиялари ҳам замонавий тиб илмига зид келмаяпти.

Ҳа, асрлар ўзгаради, фақат бундай ҳақиқатлар ўзгармайди. Хар бир янги кашф, хар бир ривожланиш — бу ҳақиқатларнинг буюклиги ва у Зотнинг (саллаллоху алайҳи васаллам) буюклиги олдида бўйин эгади.

КУЙЛАР ЁР ИШҚИДА МАСТ

Уфқлар қадар чўзилган қалин ўрмон
Шовуллайди, шовуллайди беомон.
Шу ўрмонда бир булбули нотавон
Ёниб-ёниб куйлар эди шу замон.

Шовуллашдан ўрмон тўхташин бир пас
Ул ўйламас, ҳатто қилмайди ҳавас.
Бутун ўрмон мени эшитсин демас —
У ўзича куйлар ёр ишқида маст.

Нафс ё шухрат ташвиши билан ўтган
Юз йиллардан осуда бир дам яхши,
Кайф-сафо деб жам бўлган минг улфатдан
Бир соатлик самимий ҳамдам яхши.

Ирисали ХИДИРОВ

• 2000 йил — Соғлом авлод йили

Бешик дунёни тебратар

Т.Лутфуллаев олган сурат

КУНЛАРДАН БИР КУНИ...

Бир йигит машҳур америкалик ёзувчи Марк Твенга мактуб ёзиб, ота-онасининг ҳеч нарсани тушунмаслигидан шикоят қилипти. Твен унга жавоб йўллапти: «Сабр қилинг, мен ўн тўртга кирганимда, отам шунақа аҳмоқ эдик, бунга зўрга чидар эдим. Аммо йигирма бир ёшга кирганимда қарасам, отам етти йил мобайнида жуда-жуда ақли бўлиб қолибди. Буни кўриб лол қолишдан бошқа илоҳим қолмади».

Ҳаддан зиёд тортинчоқ бир йигит машҳур актриса Брижит Бардонинг ёнида туриб қолади. Биринчи бўлиб актриса луқма ташлайди:

— Менинг исмим Брижит Бардо. Сизчи?
— Мен... меники унақа эмас!

Кунлардан бир куни Бернард Шоу сартарошхонага киради. Сартарош эзмалиги билан доғ чикарган эди. У Шоуни стулга ўтқазиб улгурмай, жоврашга тушади. Кейин сўрайди:

— Сочингизни қандай олай?
— Иложи бўлса гапирмасдан! — деб жавоб беради Шоу.

Етти яшар Моцарт Франкфурт шаҳрида концерт бераётганда унинг олдига тўрт яшар бола келади.

— Сен жуда ажойиб чалар экансан. Мен ҳеч қачон бунақа чалолмайман.
— Нега энди? Бир уриниб кўр. Ҳеч нарса чикмас, нота ёза бошла.
— Мен... шеър ёзаман.
— Бу ҳам яхши. Яхши шеър ёзиш мусиқа ёзишдан қийин.
— Йўғ-э, шеър ёзиш осон. Сен ёзиб кўр.
Моцартнинг сўхбатдоши Гёте эди.

ТАБРИКЛАЙМИЗ!

«Тошкент Телеком» ҲЖнинг Пискент филиали жамоаси мазкур филиал директори Абдурашид АБДУҒАНИЕВнинг 50 ёши билан самимий муборакбод этади. Унга мустаҳкам соғлиқ, оилавий бахту саодат тилайди.

«Андижон Телеком» ҲЖнинг жамоаси мазкур ҳиссадорлик камиятининг бош директори ўринбосари Ҳасанжон ПАТИДДИНОВни тугилган куни билан табриклаб, унга сихат-саломатлик, узоқ умр, ишларида улкан зафарлар тилаб қолади.

МУАССИС:
Ўзбекистон почта ва телекоммуникациялар агентлиги

Бош муҳаррир:
Шодмон ОТАБЕК

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:
Шомансур ОБИДХУЖАЕВ
Шухрат ЖАББОР
Анатолий КУДИНОВ
Иззат АҲМЕДОВ
(Бош муҳаррир ўринбосари)
Абдуғани АБДУРАҲМОНОВ
(Масъул котиб)
Мирпўлат МИРЗО
Рустам ҚОСИМОВ
Куробой ТҮЛЕБОВ
Ёқубжон ХУЖАМБЕРДИ

ЖАМОАТЧИЛИК КЕНГАШИ:
Саидмахмуд АКБАРОВ
Шохруҳ АКБАРОВ
Ортиқбой АБДУЛЛАЕВ
Меҳмонкул ИСЛОМУЛОВ
Тўлқин ЛУТФУЛЛАЕВ
Бобоҳон ШАРИФ

МАНЗИЛИМИЗ: 700000 Тошкент-35, А. Толстой кўчаси, 1.
ТЕЛЕФОНИМИЗ: 136-36-42, 136-35-29, 144-29-09.
Факс: 136-36-42.
ИНДЕКС: 64600
ЖУМА КУНЛАРИ ҲАҚИДА
Муҳарририятга келган кўл ёзмалар (2 оралликда, 5 бетдан ошмаслиги лозим) ва суратлар муаллифларга қайтарилмайди. Мақолалардаги фикр-мулоҳазалар, келтирилган факт ва рақамлар масъулияти муаллифлар зиммасидадир.
Рўйхатга олиш №00011. Буюртма № Г-312.
8694 нусхада чоп этилди.
Офсет усулида босилди.
Бичими А-3, ҳажми 1 босма табак.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ «ШАРҚ» НАШРИЁТ-МАТБАА КОНЦЕРНИ БОСМАХОНАСИ.
Корхона манзили: Буюк Турон кўчаси, 41-уй.

Босишга тошириш — 19.00
Босишга тошириш вақти — 21.00

